

Levelezős verseny - Biológia 7

MEGOLDÓKULCS

1. Kutass! Mely növények leírását olvasod? 7 PONT/

- a) Ez a furcsa, parazitaszerű növény, Afrika déli részéből származik. Tömény ürülék szagot áraszt, ezzel csalogatja magához a dögszagot kedvelő cserebogarakat és pollent szállító rovarokat. **AFRIKAI FÖLDIKÜRT**
- b) Talán ez a legismertebb kellemetlen szagú virág a földön, mivel azt mondják, ennek van a legnagyobb virága a világon. Csak a Fülöp-szigeti trópusi erdőkben él meg, Szumátrán, Borneón és a Malai-szigeteken. **RAFFLESIA ARNOLDII**
- c) Dél-amerikai országokban, kifejezetten Kolumbiában találkozhatunk ezzel a trópusi növényvel, amelynek a virága az emberi ajkakra emlékeztetnek. A rúzsos ajkak valójában fellevelek, amelyek a növény virágát védik és oda vonzzák a beporzó rovarokat. **CSÓKVIRÁG/ PSYCHOTRIA ELATA**
- d) Keleti eredetű, évszázadok óta termesztett táplálék és gyógynövény. Nagy terjedelmű fává fejlődik. A citromsárga, vastag húsú termésekben magok ritkán fejlődnek. Húsa savanykás ízű, nem leveles. A termés 10-20 ujjszerű részre tagolt, egy kéz ujjaira emlékeztetnek. **BUDDHA UJJA**
- e) A Socotra szigetcsoport legjellegzetesebb, esernyő alakú fája. Vörös nedvéről a régi őslakosok úgy hitték, hogy a sárkány vére. Gyógyszerként és festékként használták. **SÁRKÁNY VÉRE FA/ SOCOTRA SÁRKÁNYFA**
- f) Viszonylag ritka növény, emellett védett is, eszmei értéke 2000 Forint. Nem könnyű rátalálni. Réteken, legelőkön bukkanhatunk rá, elsősorban Zalában és a Mátrában, leginkább a nyár első szakaszában, ekkor bontja ugyanis virágait. Fészkes virágzata, mely 4-5 centiméter átmérőjű, szürkésfehér, homoksárga vagy ezüstös színű. A népi hiedelem szerint időjósként használható, ha virágai bezáródnak eső közeledik. A valóság az, hogy pont fordítva működik. **SZÁRTALAN BÁBAKALÁCS**
- g) Kizárólag Namíbiában és Angolában a tengerparti homokban él meg. 1859-ben egy osztrák botanikus fedezte fel. Távolról úgy nézett ki, mint egy halom hulladék. A nélkülözhetetlen csapadékot a növény a sűrű ködből veszi fel, ami az év kb. 300 napján elborítja a vidéket. A levelekre lecsapódó csapadékot a gázcsere nyílások nyelik el. Egyes óriási példányok levelei akár 6 méteresek is lehetnek, így a növényvilág leghosszabb leveleinek számít. A tönkszerű törzs frissen elsüllyed a vízben, szárítva pedig füst nélkül, sokáig ég. **VELVICIA**

felhasznált irodalom:

- <http://www.erdekesvilag.hu/a-vilag-legbudosebb-viragai/>
- <http://haerdekel.hu/a-termeszet-csokja-csokvirag/>
- <http://blog.xfree.hu/myblog.tvn?SID=&from=10&pid=&pev=2015&pho=02&pna p=&kat=3085&searchkey=&hol=&n=jpiros>
- <http://www.erdekesvilag.hu/socotra-a-furcsa-novenyek-szigete>
- http://kertesz.blog.hu/2012/04/21/egy_szereny_szepseg_a_szartalan_babakalacs
- <http://tomtit.blog.hu/page/2>

2. Állati rekordok! 14 PONT

- a) Melyik a leggyorsabb hal? Mennyi a sebessége? **FEKETE NYÁRSORRÚ HAL, 130 KM/H**
- b) Melyik a leggyorsabb röptű madár? Mennyi a sebessége? **VÁNDORSÓLYOM, 321 KM/H**
- c) Melyik a legerősebb állat? Testsúlyának hányszorosát képes felemelni? **ATKA, 1180***
- d) Hány éves, hogy hívják a legidősebb állatot? **175 ÉVES, Henriettnek hívják**
- e) Melyik a legkisebb rovar? Milyen hosszú? **PARÁNYFÜRKÉSZ, 0,4 mm**
- f) Melyik a legritkább madár? Hány egyede él a vadonban? **ARAPAPAGÁJ, 1**
- g) Melyik a legöregebb élőlény? Hány éves? **BACILUS, 250 MILLIÓ ÉV**

felhasznált irodalom:

- <https://docs.google.com/presentation/d/1IHrxQjAN4mZgYhPhXd3qt8siYAcIjatg3EfvJdERqoY/edit?pli=1#slide=id.p29>
- http://napiallatsagok.blog.hu/2010/03/29/a_vilag_10_legerosebb_allata
- file:///D:/Dokumentumok/Anya/tan%C3%ADt%C3%A1s/feladatlapok/versenyek/levelez%C5%91s%20verseny/K%C3%B6ppen_classification_worldmap_gray.png

3. Jól ismered magad? Nézz utána, ha nem tudod! 12 PONT

- a) Milyen gyorsan száguld az információ az agyadban? **170 mérföld/óra=272 km/óra±5**
- b)
- c) Az agyad hány százaléka víz? **80%±5**
- d) Melyik ujjadon nő a leggyorsabban a köröm? **középső**
- e) Mikor jelent meg az ujjlenyomatod? **a magzat 3 hónapos korában**
- f) Hány izmodat használod, hogy egyenesen tudj állni? **300**
- g) Melyik csontod erősebb a betonnál? **combsont**
- h) Mekkora felbontásra képes a szemed? **576 mpixel**
- i) Mennyi csonttal születél meg? **350 db**
- j) Milyen hosszú az érhálózatod? **az Egyenlítő kétszerese/100000 km±5**
- k) Hol van az az izmod, melynek csak eredése van, de nem tapad sehhol? **nyelvben**
- l) Mekkora a léghólyagocskáid összfelülete? **tenispályányi/ 100-150 m²**
- m) Melyik szerveid mérete nem változott születésed óta? **szem**

felhasznált irodalom:

- <http://www.lyucus.eoldal.hu/cikkek/erdekessegek/bizarr-tenyek-az-emberi-testrol.html>
- <http://forum.2esely.hu/gnm/index.php?topic=954.130;wap2>
- <http://www.erdekesseg.hu/20-teny-a-testedrol/>
- <http://www.bien.hu/egeszseg-es-eletmod/testi-egeszseg/7-lenyugozo-erdekesseg-az-emberi-testrol/113719>

4. Térképész! Nézz utána! 12 PONT

	Legmagasabb pontja	tengerszint feletti magassága
Bükk	SZILVÁS-KŐ/KETTŐS-BÉRC ISTÁLLÓS-KŐ	960 m 958 m
Börzsöny	CSÓVÁNYOS	938 m
Alföld	HOPORTYÓ	183 m
Soproni-hg.	BREN-TETŐ MAGAS-BÉRC	606 m 557 m
Bakony	KŐRIS-HEGY	709 m
Villányi-hg.	SZÁRSOMLYÓ	442 m

felhasznált irodalom:

- <http://www.heol.hu/heves/kozelet/kideritettek-hogy-melyik-a-bukk-legmagasabb-csucs-a-537012>
- földrajzi atlasz

5. Nemzeti parkok. Melyik nemzeti parkunk jelképei a felsorolt élőlények? 5 pont/

holtos szalamandra	AGGTELEKI NP
tűzok	KÖRÖS-MAROS NP
közönséges boróka	KISKUNSÁGI NP
lisztes kankalín	BALATON-FELVIDÉKI NP
havasi cincér	DUNA-IPOLY NP

felhasznált irodalom:

- https://www.facebook.com/permalink.php?id=244808678935050&story_fbid=272743369474914